

*Усатий Валентин Володимирович -
викладач кафедри кримінального
права, кримінального процесу та
криміналістики Національної академії
Служби безпеки України*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

В умовах проведення антитерористичної операції на Сході України оперативність досудового розслідування унеможливорює те, що територія, де вчиняють кримінальні правопорушення, підконтрольна незаконним збройним формуванням і терористичним організаціям так званих «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки». Ця обставина негативно впливає на проведення невідкладних слідчих дій (огляду місця події), встановлення, опитування очевидців і потерпілих, а також вжиття належних заходів для виявлення та затримання осіб, причетних до вчинення злочину. Зазначене позначається й на своєчасності внесення відомостей про вчинене правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань та призводить до зволікань із початком кримінального провадження. Це спричиняє втрату доказів, ускладнення та затягування подальшого досудового розслідування й судового розгляду.

До того ж, чинниками, що ускладнюють кримінальне провадження за цих умов, є негативне ставлення частини місцевого населення до заходів правоохоронних органів щодо встановлення обставин учинення злочину та осіб, причетних до нього, небажання брати участь у слідчих (розшукових) діях, бути свідками, понятими тощо.

З огляду на ці обставини, важливого значення набувають такі аспекти: 1) своєчасність отримання інформації про вчинений злочин або такий, який готують; 2) своєчасний та якісний огляд місця події; 3) отримання в короткий строк максимально повної інформації з усіх можливих джерел про обставини вчинення кримінального правопорушення, осіб, причетних до його вчинення; 4) активне використання оперативної інформації в доказуванні; 5) залучення за

домовленістю з військовим командуванням до проведення процесуальних дій військовослужбовців Збройних сил України (наприклад, до участі в огляді місця події та інших слідчих (розшукових) діях як понять).

Філіппов Станіслав Олександрович -
доцент кафедри кримінального права
та процесу Національної академії
Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького,
кандидат психологічних наук, доцент

КРИМІНОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТРАНСКОРДОННОЇ ЗЛОЧИННОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НЕЗАКОННИМ ПЕРЕПРАВЛЕННЯМ МІГРАНТІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У 2015 р. держави - члени Європейського Союзу зафіксували понад 1 млн 820 тис. випадків перетину зовнішніх кордонів поза пунктами пропуску, що вшестеро перевищує показники рекордного 2014 р. Актуальними міграційними маршрутами у 2016 р. є східносередземноморський, західнобалканський, західноафриканський, чорноморський, центральносередземноморський, круговий маршрут з Албанії до Греції, західносередземноморський, а також маршрут через східні кордони ЄС.

За статистичними даними Агентства з управління оперативним співробітництвом на зовнішніх кордонах країн - членів ЄС (FRONTEX) у 2015 р. максимально інтенсивно використовувався середземноморський маршрут нелегальної міграції (приблизно 900 тис. мігрантів) у східній частині Егейського моря (Туреччина - Греція). Варто зауважити, що збільшення кількості виявлених випадків незаконного перетину кордону може бути пов'язано з реальним збільшенням потоку нелегальних мігрантів, а також зі збільшенням обсягу ресурсів (сил, засобів), виділених для виявлення мігрантів. У такому разі збільшення фінансування може сприяти зростанню зареєстрованих виявлень і ефективно маскувати фактичне зменшення трафіку через посилений стримувальний ефект.